

Nalazi monitoringa medija na teme korupcije i borbe protiv korupcije za period:
septembar - oktobar 2013. godine

MEDIJI IZVEŠTAJU O KORUPCIJI, NEDOSTAJE SVEOBUHVAJNA ANALIZA I ISTRAŽIVACKO NOVINARSTVO

Beograd, 20. novembar 2013. – Biro za društvena istraživanja (BIRODI) je u partnerstvu sa slovačkom organizacijom MEMO 98 nastavio rad na posmatranju izveštavanja medija na teme korupcije i borbe protiv korupcije i predstavlja izveštaj sa monitoringa medija za period septembar – oktobar 2013.godine. „Cilj monitoringa medija je da se u medijima i javnosti otvori tema na koji nacin mediji izveštavaju o korupciji, šta je to korupcija a šta borba protiv korupcije i na koji nacin izveštavanje medija može biti kvalitetnije. BIRODI ce pratiti izveštavanje medija i u periodu novembar – decembar i finalni izveštaj sa preporukama objaviti pocetkom 2014.godine za citav posmatrani period (jul – decembar 2013)“ rekao je Pavle Dimitrijevic, izvršni direktor Biroa za društvena istraživanja (BIRODI).

“Vecina posmatranih medija je u znacajnoj meri izveštavala o korupciji. U poređenju sa prethodnim periodom (jul – avgust) uocava se blagi porast broja priloga i clanaka posvecenih korupciji (sa 209 na 251 televizijska izveštaja i sa 901 na 952 novinska clanka). Od svih posmatranih medija, SKY Info + i Politika su imali najveći broj priloga (68) i clanaka (166) posvecenih korupciji. Najprisutniji akter u okviru pisanja/izveštavanja o korupciji je Vlada Srbije. Najčešće spominjana tema u okviru pracenja korupcije, kako u elektronskim tako i u štampanim medijima, je zloupotreba javnih funkcija. Tendencija izveštavanja o korupciji na senzacionalistički nacin nasuprot analitickog i sveobuhvatnog istraživackog novinarstva se u određenoj meri nastavlja i u ovom posmatranom periodu istakao je Zoran Gavrilovic, glavni analiticar BIRODI.

U pogledu javne uloge medija, može se zakljuciti da joj mediji nisu znacajnije doprineli kroz istraživanje i ukazivanje javnosti na određene slucajeve korupcije, organizovanje redovnih programa, debata, ili talk show emisija na ovu, za javnost znacajnu temu. Buduci da se zasniva na javnom finansiranju, RTS bi trebao da ima u ovom polju ima vodeću ulogu i da teme od javnog interesa isticie iznad ostalih tema. Nasuprot nekim drugim medijima, RTS se trudi da u izveštavanju o korupciji zadrži neutralnu poziciju” naveo je Gavrilovic.

Dražan Pavlica, monitor Biroa za društvena istraživanja (BIRODI) je, kada je u pitanju pisanje nedeljnika istakao “da su stranice nedeljnika oskudevale u natpisima koji podrobno razlažu procese, odnosno pokrecu određene znacajne teme ili ukazuju na konkretne slucajeve korupcije. Izuzetak, donekle, predstavlja NIN, koji je primera radi, u nastavcima istraživao korupciju u SPC. Kada su u pitanju akteri koji su sistemski/strukturalno, ili po nekoj vrsti izbora, upuceni na antikoruptivnu borbu, nedeljnici ih nisu u dovoljnoj meri ucinili vidljivim. Samim tim ni njihov krhki legitimitet i moc nisu dovoljno osnažili. Nedeljnici su u vecini tekstova, uz malobrojne izuzetke, upali u zamku ad hominem pristupa i predocavanja konkretnih koruptivnih slucajeva”.

„Kada je u pitanju izveštavanje televizija o temama korupcije i borbe protiv korupcije, medu posmatranim televizijama dominira informativno-promotivni diskurs. Najzastupljeniji akter je Vlada Republike Srbije, dok su pozitivno predstavljeni Vlada Srbije, SNS i policija. Negativno predstavljeni su osumnjiceni/optuženi javna i privatna preduzeca, DS, lokalna samouprava (Beograda). SNS kao vodeca stranka vladajuće koalicije od strane medija pretvorena i u vodećeg borca protiv korupcije (Pink i B92). Antikorupcijska tela su predstavljena pozitivno, ali minomo, dok su uzburjivaci u nešto vecoj meri predstavljeni i znacajno pozitivno. Kada su u pitanju osumnjiceni/optuženi za korupciju oni su po pravilu predstavljeni na izrazito negativan nacin, stvara se mnjenje da sve osim pravosnažne presude bi dovelo u pitanje integritet i zakonitost sudskog postupka. Partizacija borbe protiv korupcije – tematski korupcija je smeštena u u kontekst (dnevno)-politické borbe. Iz analiziranog izveštavanja se vidi da su javni servisi (RTS i RTV) koje pozitivno izveštavaju o politickim strankama na temu korupcije.

To je vidljivo u procentu pozitivnih sekundi koje im se daju. S druge strane, TV Pink je bila medijska platforma za inicijativu za smenu gradonacelnika Beograda, dok B92 predsedniku URS dala prostor da se dokaže svoju nevinost u policiji u slučaju Nacionalne štedionice, rekao je Radule Perovic, monitor Biroa za društvena istraživanja (BIRODI)

Biro za društvena istraživanja (BIRODI), *think-tank* organizacija civilnog društva koja realizuje društvena istraživanja sa ciljem jačanja demokratskih procesa i borbe protiv korupcije, pratila je izveštavanje medija o korupciji i borbi protiv korupcije. Projekat monitoringa izveštavanja se realizuje u saradnji sa Slovackom organizacijom koja se bavi monitoringom medija, MEMO98, uz podršku National Endowment for Democracy (NED).

Monitoring medija je počeo 1. jula i sprovodice se do kraja 2013. godine, koristeći kvalitativnu i kvantitativnu metodologiju. Predstavljeni izveštaj se odnosi na period 1. septembar - 31. oktobar 2013. godine. Monitoring medija u fokusu ima 6 televizijskih kanala (RTS, TV Pink, TV Prva, B92, Sky+, i TV Vojvodina) i 6 dnevnih novina (Politika, Blic, Kurir, Vecernje Novosti, Informer, i Naše novine). Kvantitativna analiza se odnosi na numeričke pokazatelje ili indikatore koji se zbrajaju i analiziraju, kao što su ukupno vreme posvećeno posmatranim temama, i ton izveštavanja (pozitivan, neutralan, negativan). Kvalitativna analiza se odnosi na eticke i profesionalne standarde u izveštavanju, a koje propisuje Kodeks novinara Srbije.

Metodologija medija monitoringa koju je razvio MEMO 98 je osvedocena i primenjena u 47 zemalja. Imajući u vidu sveobuhvatnost korišćenog pristupa, cilj monitoringa je da omogući sliku o pluralizmu i različitosti u medijskom izveštavanju, uključujući i izveštavanje o različitim akterima ili temama.

BIRODI i MEMO 98 će predstaviti ukupno 3 periodična izveštaja i završni izveštaj sa preporukama za unapređenje izveštavanja medija. Kompletan izveštaj možete naći na www.birodi.rs i www.mediamonitor.rs

Kontakt: Biro za društvena istraživanja (BIRODI), Palmoticeva 17, 11000 Beograd
Tel: + 381113230 697; + 381113244 329; e-mail: office@birodi.rs;